

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD)

Joi 29 Ianuarie st. v.
10 Febr. st. n.

Va esi joi'a si duminec'a.

Redactiunea în
Közép-utca nr. 395.

Nr. 9.

ANUL XVII.

1881.

Prețul pe un an 10 fl.
Pe $\frac{1}{2}$ de an 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$
de an 2 fl. 70 cr.
Pentru Românii a 2 galbeni.

Pétr'a Dochiei.

— Noveleta. —

În Carpații despre Moldova la isvórele Șieului este o culme: Poién'a Tomii.

Sub acésta culme pe o còste de munte stă Pétr'a Dochiei.

Acolo stă maestósa de sute de ani, și va mai sta sute de ani. Acel nume l'a avut de timpuri nepomenite, și pòte că cu acest nume are să tréca din lume.

Că Pétr'a Dochiei are poveste, și povestea trece din neam în neam, din gura 'n gura, și nu se mai uita 'n veci.

Babele 'n povești, pastorii ^{serala} pe munte, și fetele 'n ședetőre cultivéza tradițiile culmilor, codrilor și a petrilor între cari traiesc.

Vié'a pastorala își are miturile sale și fiii poporului le învétă, și știința propriea a lor.

Ei petrec vié'a cât e diu'a pe munti, prin codri. Și dic în frunza, și cânta 'n fluer doine de gele, cântece de dor. Codrii cânta, munții rescânta, și telégana dorul din culmi în culmi. Tot codrul e gol și tacut, numai dorul ^{lor} traiesc 'n el.

Diu'a 'n codru, nóptea la têrla. Spiritul lui își petrece diu'a 'n frunza verde, nóptea în cercul liber, în stele.

Noi avem cărțile nóstre, ei au cărțile lor.

Noi cetimu dintr'ale nóstre, ei dintr'ale lor.

Noi cetim într'o carte mica, ei cetesc în cartea cea mare a naturei; noi cetim în carte scrisa de om, ei cetesc în cartea cea mare scrisa de Dumnedeu.

Și ei știu ce-i scris acolo. Natur'a i invétă.

Sér'a se aduna la têrla flacăii, în giurul focului; povestescu de mândre, de dragoste, de fete de 'mperat, de feciori de smeii, și spun tradiții, le spun așa cum le-au audít și ei din betráni.

Aici poti să audi ce poveste are „Pétr'a Dochiei”.

Un flacáu cu sprincén'a négra se rađima pe còte, ceialalti forméza o cununa în giurul focului. Cel d'ântăiu începu și cei mai tineri asculta.

I.

A fost odata pe acesti munti o fêta frumoșă, ca o fêta de 'mperatu. I erá numele Dochia.

Crescuta 'n umbra de paltin, șcaldata 'n isvor de munte, și descântata și închinata la ڃile mari — i-a mers vestea jos la têra.

Feciori ca paunii viniau să o cêra; copii néosi, feciori de vița: dar Dochia nu lasá têr'a munților, pentru ochii nimerui.

Da nu ڃeu frațióre, că erá un pecurariu pe acele timpuri, un pecurariu tiner și frumoș ca un ڃinișor:

Âmblá prin codri, âmblá pe culmi, și Dochia îl vedea.

Și ڃile de-alungul, și seri de véra, și nópti frumoșe ședea Dochia în pragul ușei, și priviá și ascultá pe pecurariul cel frumoș.

Diu'a trecea pe sub pólele muntelui ڃicând în frunza, trecea peste culmi cântând din fluer; și nóptea se cufundá în codri, în munti; dar în međul nóptilor, când erá nóptea mai doinica, audíá un tulnic în munte, un sunet ca o vorba draga, un sunet ca un cântec de dor.

Acele doine ca niște fire de aur împreună pe Dochia cu pecurariul cel frumoș, pe acele fire se strecorá sufletul ei la el pe unde erá.

În codru numai dóue paseri sânt, și codru-i în munte, și muntele n'are margini; dar cele dóue paseri se 'ntálnesc în timp de primavêra.

Cum nu s'or tálnii doi tineri dragi?

— Fii tu Dochia a mea, — ڃise odata Gori't'a, junele pastor. Am munte cu bradi, turma de oi, și un pept plin de dor, tóte ți le dau ție.

— Eu n'am munte cu bradi, — ڃise Dochia, — eu n'am turme de oi; dar am un suflet plin de dragoste, acesta ți-l dau eu ție, badița.

Și s'a incredințat. Sub crengile unui fag, în fađi'a sórelui.

Și cine audíá doin'a pecurariului, și cine audíá fluerul ciobanesc, și cine audíá tulnicul nóptea prin munți, toți sciau că acele-s graiuri de dor, graiurile unui suflet fericit.

Și cine priviá în cei doi ochi a Dochiei, toți sciau că acolo ride fericirea unui amor sânt.

Dar unde sciti aur să nu-l caute ómenii. Unde e fêta frumoșă, să nu o caute feciorii?

Odata s'a ivit pe munte un fecior de domn. Frumoș ca pomul din gradina și alb ca frunz'a florilor.

Și avea vorba dulce ca mierea, și avea graiu amagitor ca pecatul.

— Nu vini la mine, domnișor, — ڃicea Dochia; — nu vini la mine, că eu n'am rochii de metasa, brêu de sirma, ghioci cu aur, margele scumpe.

Și 'ntr'alta ڃi avea Dochia rochii de metasa, brêu de sirma, ghioci cu aur și margele scumpe.

— Nu me iubi, pe mine, — ڃicea Dochia, — io-s fêta de țeran și tu esti domnișor. Domnișórele beu apa cu zahar și mânca bóbe dulci ca paserile.

Și el i aducea beuturi cu zahar și bóbe dulci ca la paseri.

(Va urmá.)

V. R. Buticescu.

Ceriul stelos.

— *Fragment astronomic.* —

(Urmare.)

Precum aparința traiectionii stelose este regulata, așa și direcțiunea caderii de astfel de schinteii este anumiata. De vom observă drumul pe care schinteile ceresci sbóra cătra pamânt, atunci noi vom află și vetr'a focului aceluia în semnul lui *Perseus*, de unde schinteieța traiectionea stelosa. În lun'a lui novembre înse, stelele roiescu din semnul *Leului*.

Vedi, că chiar în lun'a acesta *Perseus* stă în calea pamântului, iera Leul în lun'a lui novembre. Deci noi trebuie să conchidem, că miriadele de roiuri stelose, în urmarea legei de gravitațiune — se întorcu în cercuri eliptice — pe dupa sôre. Cercul roiului stelos din lun'a lui novembre se încrucișeța chiar acolo cu calea pamântului, unde pamântul se afla dela 11—14-le novembre și dela 11—13-le maiu.

Trecând pamântul în lun'a lui novembre prin roiurile stelose, atunci un'a parte din schinteile acele s'aru pe asteroidi, alta parte fluturêța prin atmosfera, iera alta parte pica pe pamânt. Așa se întempla traiectionea de stele și de meteori. Când asteroidii devin între sôre și pamânt, atunci ei absorb în câtva lumin'a de sôre, și verosimil că atunce țilele lunei lui maiu sânt frigrôse, iera aparința roiului de stele din lun'a lui august ne aduce țile calde și placute. Așa este lege și ordine și în dispipirea stelosa.

*

Septembre, lun'a de tòmna, a sosit deja! Și luminôs'a pompa de stele își serbêța victori'a nocturna asupra sôrelui.

Acusi, acusi diu'a și nôptea vor fi ecuale, când sôrele se va ivi inan în semnul Cumpenei. Semnul acesta se vede dupa apunerea sôrelui în apusul de sud-vest, și apoi pe murgit lumin'a lui i se stinge încet. Dela stâng'a semnului acestuia se lungesce în jos, pe ceriu — *Zodiacul*.

Scorpi'a se cufunda în apus; *Venatoriul* stă la amêdadi — și din resarit sar de odata *Capriorul*, *Udatoriul* cu *Pescii*. Colo mai departe, în ostul de nord resare și *Berbecel* și *Taurul*.

Sub *Udatoriul* lucește *Fomahand* în *Pescele de sud*; și sub *Pescii* stă *Chitul*. Drumul de lapte fôrte puțin și-a stramutat locul.

Aprôpe de amêdadi apare *Vulturul*, și jos, pe resaritul de nord — *Aurig'a*. Sus, în zenit suride *Vega* și sub ea pe ceriul de vest se radica *Corôn'a* — și musculosul *Ercule* și *Ophiuchus*. Apusul de nord stă decorat de *Bootes*, de *Capăi*, și de alte semne de nord ce nu apun pentru noi — nici odata.

Etern este ceriul!

Să privim odata frumôs'a nordului — ce este stéu'a polara! Lumin'a este fôrte diferita. Stéu'a acést'a pare că s'a mai apropiat de pamânt, de când astronomii aflara mijlocul de a mesurâ distanț'a ei prin rațele ênsesi acestei stele.

De vom caută Stéu'a polara cu ochianul, atunci vom mai observă o stea micuța lângă ea. Ore și stelele ficse sê rotêscă ca și planetele un'a pe dupa alt'a? Herschel a dovedit, că — da! Chiar acest astronom ne-a aretat și cunoscința de stele duple și de stele plurale. Moțiunea unor stele ficse, ce sânt — Sori ca și Sôrele nostru s'a observat și socotit cu securitate. Drumul eliptic pe unde rotesc astfel de stele — e lung de mii de ani. Rotațiunea stelelor duple din semnul lui *Ercule* ține $30\frac{1}{4}$ de ani. *Mizar* ce stă în *Ursul mare* se întorçe pe dupa osi'a sa în $61\frac{1}{3}$ de ani odata — și apoi în $519\frac{1}{4}$ de ani alta-data.

Alte stele ficse se pot întorçe pe dupa osi'a lor numai în 1000 și în 15,000 de ani odata.

Admirabila este lumea universului pe care noi o vedem așa de aprôpe, dara adeverat'a îndepartare stă ascunsa în eternitatea misterului celestic!

Stelele din semnul *Lebedei* stau peste 900.000,000 de mile aprôpe un'a de alt'a — și apoi micuța stea de lângă *Stéu'a polara* stă de 500.000,000 de mile de departe. Lumin'a acestor dôue stele e fôrte bizara. Acusi un'a este alba și cealalta galbena; acusi un'a vêneta și a dôu'a verde, și de odata ambele sânt asemene de focose.

Ce minune sê fia aceea de sus!

Și totusi acést'a nu e minune, fiind documentul viu al unității eterne din marea natura. Tot dupa acea lege constanta, dupa care se întorcu tôte planetele cu trabantii pe dupa Sôrele nostru, chiar dupa acést'a lege se întorçe acolo mai sus sôrele pe dupa alt sôre — și așa nu numai Sôrele nostru domnesce absolut universul. Chiar și el e supus gravitațiunii în sistem'a planetara.

Deci, Sôrele nostru ânca este o planeta între planete!

Acuma se nașce întrebarea — ore unde este punctul de gravitațiune universala pe dupa care stelele tôte plutesc?

*

Din ce în ce mai timpuriu sôrele apune în lun'a lui octombre.

Drumul de lapte culminêța acuma pe ceriu, începând dela apusul de sud pâna la resaritul de nord.

În părțile sale apusene lumineța acuma *Lebed'a*; din jos *Vulturul* și *Antinons* și apoi jos pe orizonul se mai ved apunând unele stele din *Venatoriul*. În partea de cătra ostul de nord lucește *Cassiopeja*, *Perseus* și *Aurig'a*. Sub Drumul de lapte noi vom află *Lir'a* apoi *Ercule*, *Ophiuchus* și *Corôn'a*; mai de parte cătra resaritul de nord sta *Bootes* cu *Capăii*. La nord s'a ivit *Cepheus* — cu *Carale ceriului* și cu *Balaurale*.

Pe ceriul de sud apar acuma și semnele zodiacului — tragându-se în sus *Capriorul* și *Udatoriul* zace peste *Fomahand* în *Pescele de sud* — ier din resarit saru apoi și *Pescii*.

În resaritul de nord șede *Berbecel* cu *Taurul* și peste *Berbecel* vedem pe *Andromeda* și din jos *Chitul*.

Miliardele de puncte lucitôre de pe Drumul de lapte nu sânt combinate prin atare legatura divina unul într' altul? Luciul Drumului de lapte séu — Brêul ceriului cu care pântecelul universului sta încinsu — consta din 18.000,000 de lumi, dêca astronomii au numai în câtva dreptate — de și astronomii presenti ne spun un numer și mai mare. Numai o unica parte din semnul *Lebedei* nu arata în fața ochianului, în decurs de 41 de minute, un patrariu de milion de stele.

Și totusi palid este Drumul de lapte sub regiunea nordica. Mai vedem noi multe milioane de stele și afara din Drumul de lapte împrășciate pe marea universului. Unele stau singuratic și altele în grupe mai mari.

Deci, lumea acést'a totala nu este o unime completa, ci dora ea consta din mai multe insule gigantice aședate în oceanul ceriului!

Dêca întru adevêru stelele aceste stau așa de departe un'a de alta, atunce noi trebuie să ne inchipuim că universul e un ochelariu optic în acărui mijloc noi ne aflăm — și așa noi vedem în direcțiunea diametru-lui de ochilariu mai multe stele la olalta de cât în direcțiunea laterala. Drumul de lapte așa este espicat!

Idei'a acest'a e cu mult mai mare de cât sê nu poședem o parte și de vanitate!

(Va urmâ.)

A. S. Simonescu.

S A X O N

La balul costumat din București,

dat în teatrul cel mare, despre care vorbiram în nr. trecut, damele purtau cele mai frumoase costume naționale.

Dămn'a țerii, — precum cetim în „Press'a“, de unde scotem această informațiune, — purtă un costum splendid dela Golești. O iia de borangic cu cusuturi delicioase acoperia peptul grațioasei Dămne; un vâlnic de lăna fina neagra, al cărui câmp nu se mai vedea de frumusețea și mulțimea careurilor (flori patrate) ce o împodobiau; maram'a de o delicateta admirabila în țesatur'a ei, eră bogat semenata cu flori de fir galben; un șir de monede naționale de aur încingea grațios fruntea deschisa și inteligenta, și o batista cusuta cu fir atêrnă grațios la încingetore. Niște pafiale de argint suflate cu aur cu un frumos cordon de fir încingea tali'a înalta și mladiosa, ier brațiarile sale, fôrte originale și de bun gust, erau formate de mari margele negre (nu scim de ce compozițiune), legate cu noduri de fir și preperate cu diamante.

Dn'a Șuțu avea un costum delicios cum se pôrta de țerancele din districtul Ilfov. Camaș'a și fust'a de borangic brodate cu metasa de diferite culori și cu fluturi de aur, șorțul de fay roșu brodat fôrte bogat cu metasa și fluturi; încingetore eră de un cordon larg de aur cu pafiale de argint, un frumos vel de cea mai fina țesatura de metasa, fabricata în Greci'a, având și bande de aur; un superb șir de briliante legă acel vel pe frunte. Vâlnicul eră de popelin negru brodat cu metasa de diferite nuanțe și cu fluturași. O salba de monede antice de aur, și niște cercei tot de monede completeau acest costum delicios purtat cu atât grație de stapăna sa.

Dn'a Mavrogheni purtă un costum fôrte frumos: vâlnicul de materia de lăna neagra fina, cusut cu numeroase și varii flori de aur, șorțul de metasa roșia, cusut cu fir galben fôrte bogat; maram'a de borangic cu flori de aur; o admirabila salba de monete aurite împodobiă sinul. Ii'a de stofa transparenta de o rara finețea cu dungi de metasa alba și cusuta cu minunate flori care o smaltau în tôte părțile, acoperia corpul grațios al primei dămne de onore a M. S. R. Dămn'a Românilor.

Principes'a Stirbey atragea atențiunea tuturor prin frumosul seu costum. O iia eleganta, cusuta cu fire de o rara valoare; un vel de gaz, țesut cu flori diferite și bine combinate de arnici și de fir, eră ficsat pe frunte cu mai multe ace cu gamalia mari aurite.

Dr'a Gradișteanu, domnișor'a de onore a M. S. R. Dămn'a, eră stralucitoare ca o adevrata țina; figur'a sa eră de o frumusețea antica, având trasuri clasice, de o blândete candida, ochii ei albaștri și mari luminau ca două stele dulci pe o figura simpatica, perul seu blond și grațios buclat împodobiă capul bine aședat pe un bust de o adorabila albățea. Costumul acestei copile eră simplu în culorea rosei, acesta flôre care se potrivește așa de bine cu gentil'a stranepôta a Buzescilor și a Gradiștenilor.

Dn'a E. C. Boerescu purtă un costum de o eleganța și de o bogăția admirabila. Camaș'a și maram'a sa erau brodate cu flori și metase roșie, cu fir și cu fluturi. Maram'a sa eră pusa la gât, dupa cum obișnuesc țerancele, prinsă de gîrul împregiurul capului cu ace de aur; a salba de mahmudele cadea la marginea ei pe per. Capetiile vâlnicului, de o singura bucata, cu o varga mare de fir, se impreunau unul peste altul în partea dreapta, cum se pôrta la Campu-Lung.

Dn'a colonel Gorgean purtă un costum din Mehadia. Fot'a eră fôrte bogat cusuta în „ajour“ de fir, metasa și fluturi, cu clucuri pe pôle de aceleși materii. O salba frumoasa de monede antice, un vël de borangic fin cusut cu flori de aur și niște pafiale de argint suflate cu aur, completeau costumul.

Dar costumul național, care prin originalitatea și frumusețea sa, a atras mai cu deosebire atențiunea tuturor, a fost al dnei maior Groza. Acest costum se pôrta în Banat, ținutul Caransebeșului, de femeile române maritate. Camașa de tot alba, pe mâneci pene cusute cu fir galben și metasa neagra; gulerul fodrei, și gur'a camașei brodate; cîupagul prins de pôle. Fust'a seu pôlele fôrte largi, spre a pute și ea forma crețuri, de pânza alba, jos cu brodaria de mâna, numita colțuri, ier tivitur'a este cu „cheia“, un fel de brodaria de mâna. Cingătoreea e facuta dintr'un brău țesut cu lăna mai grôsa și de diferite culori; lata de o palma și jumetate, ea se mfașura pe mijlocul corpului; peste acest brău se pune fot'a din deret, opregul, ier dinainte catrinț'a. Peste camașa peptar, cusut cu diferite matasuri, peptarul e fără mâneci.

Un costum acesta care se mai gasesce în Itali'a de sud, la Neapole, la Corsica și chiar în unele părți ale Spaniei.

C e e n o u ?

Sciri personale. Pr. Ssa Mihailu Pavelu, episcopul diecesei oradane, s'a dus mercuri la Beiuș, unde va petrece câteva zile. — Dl dr. Vasile Glodaru, carele a petrecut 17 $\frac{1}{2}$ ani ca profesor la gimnasiul din Brașov, își parasesce patri'a și se muta în Macedoni'a, unde a fost numit director și profesor la gimnasiul român din Bitoli'a. — Dl Clemente Lupsai, paroc și protopop gr. c. în Rodna-vechia, în recunoștinț'a serviciilor sale de 50 ani facute pe terenul cultural, a fost decorat cu crucea de aur cu corôna pentru merite. — Dl Ioan Suci, fratele dlui referinte școlaru Petru Suci, a fost ales notar în comun'a Ateș, comitatul Biharia. — Dl dr. Ioan Clôja a fost numit medic superior în reserva la regimentul de infanteria nr. 63 în Viena, ier dl dr. Eugen Adorianu la comand'a de reserva a regimentului Baden nr. 50 în Turda.

Hymen. Dl Filip Leuca, teolog absolut în dieces'a Aradului și învețator în Halmagiu, la 8 l. c. și-a încredințat de soția pe domnișor'a Sidonia Țapoș, învețatoarea în Halmagiu.

Carneval. Societatea „Julia“ a junimei române dela universitatea din Cluș, va da la 24 febr. un concert urmat de bal în sal'a redutei în favorul seu; comitetul arangiator e compus așa: președinte Alesandru Popu, secretar August A. Nicôra, cassar Pompeiu German, controlor Rem Roșca, membrii Demetrie Ciuta, Petru Dulfu, Andreiu Micu, Alesandru Popu, Nestor Varareanu; în pauza 12 juni vor joca în costum național Calușerul și Batut'a. — La Borodul mare, Biharia, se va da la 10 febr. o serata de danț în folosul școlii gr. c. — In Cernauti studentii români dela universitate arangița adi la 8 febr. serata cu danț, în care se va jucă și Calușerul și Român'a. Tot acolo, se țin serate numite „thée dansant“. — La Boros-Sebes, în comitatul Arad, casin'a, în frunte cu bravul seu președinte dl Vilelm Jahn, a dat la 2 febr. un bal în folosul fondului ei. Balul a reeșit fôrte bine, căci s'a adunat un public numeros care și-a petrecut cu mult animo. Cadrilul fu danțat de 62 parechi. Din cunun'a damelor ni se împartașesc urmatorele nume: dnele Antonia Dunca, Jahn, Maria Pașcut, Tomuța cu fiic'a sa Maria, Pugna cu fiica sa Irina, Halic cu fiica sa Sidonia, Recușanu cu fiica sa Maria, famili'a Moser, Junga,

Janko, Klein, Institoris, Treitler, Naszádi, Deutsch, Maharovschi, Goldberger, Brasch, Steiner etc. Care a fost regin'a balului? — se întreba corespundintele nostru. Și tot dsa răspunde astfel: Tinerii diceau, că o blondina cu fața rumena, cu ochi de foc; o româncă dragalașă, în costum alb cu vânet și rosa. — La 27 febr. tot acolo ierasi se va da un bal, despre care credem că dl corespundinte asemenea ne va înștiința numai decât. — *Din Cacova*, lângă Oravița, ni se scrie, că prin staruința dlui candidat de avocat Ioan Andreicoviciu ca magistrul de cânt și a dlui învețator primar Traian Lința, spriginiti de întreg'a inteligența locală, în frunte cu dl avocat Timoteiu Miclea, s'a înștiințat acolo un concert, urmat de danț, la care asistă tot publicul local și care reeși foarte bine, terminându-se petrecerea deminēt'a la 4 ore. — *La Brasiov* Reuniunea româna de gimnastica și de cântări arangéza duminéca în 1/13 febr. un bal calicot fără masce cu toaleta prescrise. — *La Siomcuta-mare* junimea va arangia la 19 februarie un bal în favorul Societății de lectura de acolo, pentru care s'a mai dat un bal în iern'a acest'a. — *La Vinga*, comitatul Timișorii, se va arangia în 12 l. c. o petrecere cu danț; venitul curat e destinat pentru fondul de pensiune al notarilor comunali și cercuali; cassariul reuniunii e dl Dionisiu Cadar, notar în Chiseteu, unde se afla de vânzare și biletele de intrare.

Numeratōrea poporului. *Poporatiunea Vienei* s'a urcat la 707,532 suflete; deci în deuce ani s'a sporit cu 100,018. — *Poporatiunea Seghedinului* s'a constatat, că e peste 70 de mii; va se dica, esundarea Tisei n'a avut nici o influința în asta privința. — *În comitatul Timișorii* s'a constatat, că sânt mai multe femei, și că poporațiunea a scădut în multe locuri, durere, tocmai prin cele locuite de români; astfel în cercul Lipovei a scădut cu 3096, în al Ciacovei cu 3436, în al Verșetului cu 2687, în al Buziașului cu 4491, în al Timișorii cu 3463, în al Dettei cu 3060, cu totul 20,233; din contra s'a sporit în cercul Vinga cu 207, în al Carlsdorfului cu 889. — *La Lugosiu* poporațiunea este de 10,598 suflete, scădend cu 1056. — *În comitatul Clusului* s'a aflat 177,696 locuitori, scaderea e de 9282.

Un atac de lupi contra trenului. Diarul „Kélet” scrie, că într'o nopțe foarte rece și senina, pe când trenul trecea prin valea dela Virágos, trei lupi coborira cōstele muntelui cu iuțel'a fulgerului și atacara trenul de persoane. Unul dintre lupi s'a spariat de uruitul trenului, altul sari la uș'a unuia dintre cele d'ântăiu vagōne și cađu, ier al treilea se aruncase pe rōt'a anteriora a cazanului și cu mare noroc a scapat fără a fi sdrobot de rōte.

Mort dintr'o gluma. „Curierul de Ploesci” ne spune, că la 7/19 ianuarie trecut, un ore-care Nița Petre Porcaru, locuitor din comun'a Bradi, se duse la cărcim'a lui Morarescu împreuna cu Nicolae al Stanchi. Dupa ce au beut mai mult de cât le trebuia, incepura să glumésca, Nicolae luă dela brăul lui Nița o pungă în care se află o lira și se prefacū că fuge. Nița se luă dupa dēnsul, dar împedecându-se de șinele drumului de fer, cađu la pamēt, tocmai în momentul când sosiă trenul nr. 2. Mașinistrul nu putū să oprésca mașin'a, care taiă piciorul nenorociului Nița. El fu transportat la spital, unde muri a două a ȓi.

Necrolōge. *Ioan Timar*, preot gr. c. în comun'a Borgo-Mureșeni, a încetat din viața la 25 ianuarie, în etate de 35 ani. — *Teofil Ratiu*, inginer și c. r. locotentent în reserva, a murit în Șinca vechia, Transilvani'a, la 30 ianuarie, în etate de 26 ani, gelit de: Sa-

rica veduța dupa Iacob Ratiu ca mama, Ioane Ratiu notar cercual și proprietar, Iacob Ratiu doctor în medicina, Daniel Ratiu mecanicul, Nicolau Ratiu agricultor ca frati, Eva Ratiu casatorita Moldovanu, Maria Ratiu veduva dupa Aron Moga ca surori.

Sciri din Români'a. *Domnitorul* va merge în curēnd la vênatōre în plas'a Cămpul; prefectul face preparatiuni, adunând vênatorii din județ, pentru această princiara vênatōre. — *Frândiu la curte* se dete marti la 20 jan. (1 febr.) în onōrea principelui Ouroussoff, tramis estra-ordinar și ministru plenipotențiar al imperatului Rusiei, asistând peste 40 persoane. — *Frâncipele Kung*, unchiu al imperatului Chinei, și înalții demnitari ai imperiului, au tramis în numele imperatului Chinei, care înca e minor, felicitări Domnitorului pentru independința României. — *Dl Dimitrie Sturđza*, aflându-se în Iasi, a cumparat dela un anticar de acolo o colecțiune întregă de monete și anticități românesce pentru museul Academiei române. — *Dela ministeriul de finantie*, serviciul timbrului, s'a dilapidat o sumă de 80,000 lei; justiți'a urmaresce faptul cu seriozitate. — *Un congres medical românesc* se pregatesce la Bucuresci, dupa cum aflăm din „Progresul Medical Român”; această probéza, că corpul medicul român e deja naționalizat cu desevēșire, pe când înainte cu 20 de ani eră compus aprōpe numai din străini. — *La Braila* în 11/23 jan. s'a serbat cu mare solenitate inaugurarea bibliotecii museului gimnasial; bibliotec'a are pân'acuma 1752 volume. — *În anul 1880* s'au facut în capitala 1300 case, ceea ce probéza că Bucurescii înainteza cu pași gigantici. — *Pe cōstele Dobrogei* în 25 decembrie s'a întēplat un naufragiu; un bric supt pavilionul grec, numit „Ipomoni” s'a cufundat. — *Batul costumat* din sâmbet'a trecuta dat la Bucuresci a produs un vinit total de 20,000 lei.

Cronic'a lumiei.

Niște juvaere interesante vor sosi de curēnd din Asi'a în Europa. Chanul Ahmed Eiub, domnitorul dela Herat, pe care englesii nu mai pot se-l învinga, are necesitate de bani spre a putē continuă resboiul cu englesii. Spre acest scop dēnsul a pus la vânzare în orașul persian Medsed tōte juvaerele sale. Între aceste se afla niște servicie de mēsa din aur și argin, o cutia plina de petre scumpe, și tōte juvaerele celor 72 de femei ale chanului. Tōte aceste obiecte fure cumparate de negustori armeni, cari le aduc spre vânzare în Europa.

Dr. Tanner în vechime. Un curios a gasit în memoriile lui Poggiali asupra istoriei Placentēi, un fapt care s'a petrecut în ast oraș în 1813 și care se asemēna cu acela al drului Tanner, care a avut atâta sgotmot. La 16 septembrie din acel an, spune Poggiali, a murit în marele spital din Placentă Giambatista Pavesi, din Montferat, soldat din compani'a capitanului Buontontau. El petrecuse patru-deci și patru de ȓile la spital și alte două înainte la casarma fără a mânca n'ci bé nimic. În timpul acestui post atât de lung precum și perfect, el devenise atât de slab, și ușure, în cât sub scheletul lui, care a fost în urma espus în public, se scrise în memori'a faptului un distic latin, a cărui traducțiune este: „Neluând nici un nutriment în timp de o luna și jumetate, am vrut să fiu schelet înainte de a deveni”. Diferența între postul lui și acela al drului Tanner, e că dupa un post așa de lung acesta muri, pe căta vreme drul Tanner dupa al seu continua a trăi. E adeverat înse că Pavesi a postit mai mult cu șese ȓile, decât dr. Tanner.